

Jihočeský úsměv

**Sborník dětských
literárních
prací**

2023

Jihočeský úsměv

2023

pořadatelé:

**Jihočeský klub Obce spisovatelů
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
Jihočeský kraj**

14. ročník literární soutěže Jihočeský úsměv

Jak to bylo letos

Soutěž Jihočeský úsměv se v průběhu let stala uznávanou a populární možností pro mladé psavce, jak poměřit své schopnosti na literárním poli. Toto autorské klání je vyhrazeno pro chlapce a děvčata ve věku od 8 do 15 let, takže dává příležitost k zapojení jak těm, kteří zkouší své štěstí v tomto směru úplně poprvé, tak již několika ročníky soutěžení zoceleným autorům.

V letošním roce porota posuzovala 158 soutěžních prací a ačkoliv v minulosti se Jihočeský úsměv mohl pochlubit i daleko větším počtem příspěvků, pořád zůstává mezi obdobnými soutěžemi na první příčce žebříčku v účasti. Zapojují se zejména základní školy a gymnázia, ale i jednotlivci a výjimkou nejsou ani práce od soutěžících mimo region, dokonce až z Moravy.

Tentokrát se do popředí s počtem účastníků dostalo Českoanglické gymnázium v Českých Budějovicích, za ním, téměř v závěsu, se umístila Základní škola Týn nad Vltavou, dále pak základní školy L. Kuby, Matice školské, Baarova a Nerudova z Českých Budějovic, větším počtem účastníků se zapojily Šindlovy Dvory, Gymnázium Jírovcova České Budějovice a Gymnázium Písek.

Tradičně již mezi soutěžícími převládají dívky, ale třebaže zapojených chlapců bylo o víc než o dvě třetiny méně, do finále se probojovali hned tři a jeden dokonce obdržel za své verše ve formě haiku zvláštní uznání. Nejsilnější skupinou byli tentokrát dvanáctiletí, o něco méně bylo mezi soutěžícími čtrnáctiletých a třináctiletých. Slušně zastoupeni jsou i jedenáctiletí a desetiletí autoři, nejméně pak bylo těch, kteří letos slavili patnácté narozeniny.

Pestrá byla i námětová skladba soutěžních prací, od popisů prázdninových nebo jiných zážitků až třeba po úvahy, detektivky, horory, fantasy nebo pohádky. Nechybí ani zpracování závažných naléhavých otázek dneška, stejně jako kritické vymezení se k jistým jevům současnosti. Mnohé z prací byly inspirovány četbou, což evidentně popírá jisté tvrzení, že dnešní děti nečtou. Doslava záviděníhodná je fantazie mladičkových autorů a originalita

nejednoho ze zvolených témat, jimiž by nesporně nepohrdli ani renomovaní spisovatelé. Mnohé práce by si pak jednoznačně zasloužily větší pozornost – například ty, kde zpočátku krásně rozjetý děj i stylisticky na úrovni je najednou jaksi uchvátané a na úkor celého provedení uzavřeno, jako by autor ztratil trpělivost. Jindy je zase podceněno konečné vyvrcholení děje, které má být onou třešinkou na dortu. A to je škoda. Nakonec opakováním se člověk učí, a tak věříme, že v příštím ročníku takových výtek podstatně ubude.

I tak je letošní úroveň prací skutečně vysoká, a to platí rovněž o stránce gramatické, což je zároveň i báječné zjištění. Ačkoliv náš stupínek pro vítěze je relativně široký – vejde se na něj totiž hned deset vybraných chlapců a děvčat – těch, které by hodnocení poroty na tento post poslalo, by bylo nejméně dvakrát tolik. Někdy hrála roli třeba jen čtvrtina bodu. Navíc byla alespoň udělena ještě dvě zvláštní uznání. Každý sice vyhrát nemůže, ale každý má šanci zabodovat už v příštím ročníku, který bude opět vyhlášen s prvním školním dnem...

Hanka Hosnedlová
Jihočeský klub Obce spisovatelů

Jihočeský úsměv

2023

vítězné
práce

Proč vrabci neodlétají na zimu do teplých krajin?

Ahoj, jmenuji se vrabeček Hrneček, bydlím tady kousek, v malém hnízdě se svým tatínkem a maminkou. Celý život si pokládám otázku. Proč vlaštovky odlétají do teplých krajin a vrabci do toho tepla nemůžou? To se tam jako nevejdeme, nebo co?

Kohokoli se zeptám, tak... Hele! Veverka Kulichajda! Té jsem se ještě neptal. Veverko Kulichajdo? Ano? Nevíš, proč vlaštovky odlétají do teplých krajin a my vrabci ne? No, to nevím, ale co se zeptat samotných vlaštovek? No, to je nápad! Díky, Kulichajdo! Zním jednu vlaštovku, jmenuje se Vlaštovka Majdalenka a každý rok odlétá do teplých krajin.

Ahoj Majdo, nevíš, proč vlaštovky odlétají do teplých krajin a vrabci ne? To nevím, ale možná... Možná kdybys tu cestu zvládnul, tak můžeš letět s námi... No jasně, že jo, díky, vlaštovko!

A tak jsme počkali na zimu a letěli jsme. Ze začátku jsem byl plný síly, ale potom mě bolela křídélka, a tak jsem letěl pomaleji.

Po chvíli letu se stalo něco nečekaného, přišla sněhová vánice. Snažil jsem se držet u vlaštovek, ale nešlo to. Vítr byl moc silný. Přistál jsem v kopce sněhu a neviděl jsem už ani Majdu a ani ostatní vlaštovky. Byly prostě pryč.

Pokusil jsem se zvednout na nohy, ale vítr mi to nedovolil. Byla mi strašná zima a nevěděl jsem, co bude dál. Ležel jsem tam asi deset minut a potom jsem usnul. Zdál se mi sen, jak je léto a já se bavím u vody s veverkou Kulichajdou, ale nebyla to bohužel pravda. Byl to jenom sen. Když se vánice přehnala, tak už jsem viděl na cestu a zahlédl jsem cosi v dáli, vypadalo to jako vlaštovka. Byla to Majda! Vrátila se pro mě!

Majda ho také zahlédla a spolu se pak snažili najít cestu k vrabčákovi Hrnečkovi domů. Když konečně našli cestu domů, ostatní vlaštovky už tam na ně čekaly. Bylo totiž už zase jaro.

Vrabeček Hrneček se rozhodl, že už nikdy nepoletí do teplých

krajin na zimu. No, aspoň si odpověděl na otázku, proč vrabci ne-
létají do teplých krajin a vlaštovky ano. Protože vlaštovky jsou vět-
ší a neztratí se ve větru nebo ve sněhové vánici, kdežto vrabci ano.

Gabriela Pospíšilová, 10 let

Výlet do Volterry

Já a moje rodina jedeme do města Volterra v Toskánsku. Je to nádherné, starobylé město. Moc jsem se na tento výlet těšila, protože k tomuto místu mám unikátní vztah. Je to místo z jedné mé oblíbené knižní i filmové série – ze Stmívání. Ve druhém díle jede hlavní hrdinka Bella právě do Volterry, zachránit Edwarda, lásku svého života. Proto, když jsme se domluvili, že toto město navštívíme, byla jsem nadšená.

Už z dálky vyhlížím, kdy se na obzoru objeví špičky budov a věží, tak jako Bella, akorát já nejedu ve žlutém porschi a nehrozí mi smrtelné nebezpečí. Cesta, i přesto, že trvá dvě hodiny, mi utíká rychle. Dívám se z okénka jedoucího auta na toskánskou krajinu a říkám si, že lidé, co zde žijí, mají štěstí. A pak už spatřím Volterru, jak se majestátně rozpíná na jednom z okolních kopců. Ten pohled je neuvěřitelný. Začne mi bušit srdce, ale nevím, čím to je, jestli tím, že když to nestihnu včas... ale ne, to není můj příběh. Já mám času dost a nikomu nic nehrozí. Jedeme ještě pár minut, zahne na parkoviště u silnice, já vystoupím z auta do horkého italského odpoledne a stanu pod tím monumentálním městem.

Musíme vyjít velké schody, než se ocitneme v těch krásných uličkách Volterry. Budovy z červenooranžových cihel jsou všude kolem nás společně s davy lidí. Vidím Bellu, jak se prodírá skrz lidi oblečené do červené, protože je svátek svatého Marka... jenomže ve skutečnosti tady žádní lidé v červené nejsou a ani není svatého Marka. Rozhlížím se kolem dokola a nestačím obdivovat všechny krásy tohoto města. Spletité cesty vedoucí všemi směry, obchody se suvenýry a oblečením, zmrzlinárny, pizzerie, jiné restaurace a spousty dalších budov a podniků, které lákají návštěvníky dovnitř. V jedné takové zmrzlinárně si rodiče koupí kávu a já s bratrem zmrzlinu. Italská zmrzlina je nejlepší na světě.

Dál jdeme ulicemi, až se dostaneme na náměstí Piazza dei Priori. Uprostřed je kašna, přes kterou Bella právě přebíhá směrem k věži s hodinami odbíjejícími poledne. Pod nimi stojí Edward... zamrčkám

a to, co vidím, úplně neodpovídá mé dokonalé představě. Žádná kašna tu není, na hodinách je půl čtvrté odpoledne a... ty hodiny jsou nesymetrické k bráně celé budovy! Proč? To je otázka, na kterou asi nikdy nedostanu odpověď. Náměstí je i tak krásné, ale očekávání jsou vždy velmi silná. Pro mě to platí dvojnásob. Vyfotíme se v bráně a pak si všimneme něčeho zvláštního. Naproti nám je spousta židlí se stojany na noty. U nich se shlukují lidé ve věku patnáct až dvacet let a vzhledem k tomu, jak jsou všichni ve stejných červených tričkách, Bella se kolem mě prosmýkne jako kolem všech dalších lidí a potom se vrhne Edwardovi do náruče, aby ho zastavila, než vstoupí na slunce... předpokládáme, že patří k nějakému souboru hudebníků.

S rodiči přejdeme náměstí a vydáme se jednou ze zadních uliček směrem k okraji Volterry, kde se nachází to místo, kterému říkají „okno do Toskánska“. Jdeme stínem, což je příjemné, protože jinak je zhruba 38 °C. Opravdové letní odpoledne. Možná až trochu moc horké. Zabočíme doprava a vyjdeme právě u té zdi. Domy tady jsou ještě pořád ozářené sluncem, takže se těm 38 °C nevyhneme. Moc toho přes sluneční paprsky nevidíme, a tak pokračujeme dál, hledáme lepší místo. Když se dostaneme na okraj cesty, zastavíme se. Stojíme před restaurací a, díky bohu, je tam i trochu stín. Dojdu až k zídce, shlédnu dolů a... tento pohled mé dokonalé představě odpovídá. Toskánské kopce, domy pod námi, nádherná obloha, slunce, silnice, a to celé s atmosférou léta. Stojím tam a pozoruji tenjev jako omámená. Vidím auta, jak se rychle pohybují, pro mě jsou to ale jen malé tečky. Až po dlouhé době se odvrátím a sednu si na lavičku, protože je mi velké horko a bolí mě nohy. Všimnu si, že vedle restaurace sedí kočka. Krásná černobílá. Natáhnu k ní ruku a ona k mému velkému překvapení přijde. Nechá se pohladit i vyfotit, pak odběhne pryč.

Odpočineme si a vrátíme se zpět na náměstí. Bellu tam nevidím. Třeba už Edwarda zachránila a vracejí se spolu zpět do Ameriky. Anebo jsou ještě pořád ve sklepeních sídla Volturiových. Každopádně my opustíme náměstí zpět do ulic, protože máme hlad.

Dáme si pizzu a pak ještě musíme koupit suvenýr, jinak nejedu domů. Kupuji si náramek, magnetku s fotkou na lednici a nemůžu odolat kouli se sněhem a věží Volterry, neboli, jak já tomu říkám, „sněžítko“. Při nakupování se dozvídám, že Volterra je proslulá alabastrem. Dokonce tady mají i šachy z alabastru, které se velmi líbí hlavně mému bratrovi.

Vyjdeme ven z obchodů a najednou slyšíme hudbu, směrem z náměstí. Mamka se potřebuje nutně jít podívat, co to je, takže se vracíme zpět. Už se setmělo, světla ulic jsou rozsvícená, my vyjdeme na Piazza dei Priori a vidíme něco neskutečného. Na židlích, které byly předtím prázdné, sedí mladí hudebníci a hrají překrásnou skladbu. Musíme si je poslechnout, protože hudba linoucí se ze všech těch nástrojů nám nedovolí odejít. Dudy, housle, bubny a flétny. Minimálně dvě stovky mladých hudebníků. Kombinace toho všeho ve mně probudí jakýsi nepopsatelný pocit. Skladba mi otvírá srdce, stejně jako i ostatním posluchačům. V tu chvíli si přeji být mezi nimi a moct být součástí orchestru. Slzy má v očích nejedna žena či muž. Všichni jsou okouzlení. A tak tam stojíme a posloucháme. Nikomu z nás se nechce odejít, ale únavu nás nakonec stejně přemůže, takže se propleteme ulicemi k těm velkým schodům, jdeme k autu a já i s mýma unavenýma nohama si konečně sedám.

Když sjedeme z kopce pod Volterrou zpět na rovnou cestu, poprosím ještě taťku, aby zastavil. Chci se rozloučit s tím nádherným městem. Teď večer je Volterra rozsvícená a já vím, že tento obrázek si budu pamatovat navěky. Stejně si ale pro jistotu udělám památeční fotku. S těžkým srdcem nastoupím zpět a už jenom máváme. Je mi trochu smutno, že to končí. Stejně jsem si ale dnešní den velmi užila. Bylo to opravdu nezapomenutelné. Já našťástí na rozdíl od Belly a Edwarda nečelila hrozbě smrti zakousnutím či spálením. Ale určitě se na tohle místo jednou vrátím.

Tereza Literáková, 12 let

Prohra

Sedím a je mi hrozná zima. Myšlenky se mi rozběhnou, vzpomínám si naprosto přesně, jak to tenkrát bylo...

21. 10. 2030. Běžné úterní ráno. Všechno se zdálo být naprosto v pořádku. Jako obvykle jsem si přečetl v telefonu zprávy – a pak se mi změnil život.

Moje vlast byla ve 3:15 napadena jiným státem a my vstoupili do války, byla vyhlášena mobilizace. Bylo mi 19 let, úspěšně jsem odmaturoval na elitním gymnáziu, studoval už měsíc na vysoké škole medicínu a myslel jsem si, že mi patří svět.

Všechny moje plány do budoucna byly zničeny. Dozvěděl jsem se, že během jednoho měsíce narukuji, čeká mě výcvik a pak půjdu na frontu. Měl jsem obrovský strach, ale nemohl jsem tyto okolnosti změnit. Výcvik byl úmorný a vyčerpávající, tedy pokud se tomu dá říkat výcvik. Věděl jsem, že mi stejně k ničemu nebude. Mizerná strava i zásobování a špatná hygiena. Koho by to napadlo v roce 2030? Celý život jsem se chtěl stát lékařem a svádět boj o život pacienta. Kdybych měl absolvovaný alespoň ten „prokletý“ semestr, tak by teď byla moje pozice jiná, dostal bych se třeba do polní nemocnice, ale jako obyčejný voják nemám žádnou šanci.

Nemůžu nikam utéct, když uteču zpět, zastřelí mě jako dezertéra. Když půjdu dopředu, tak mě zastřelí nepřítel, a hlavně – všude jsou miny. Válka je šílená. Zabij, nebo budeš zabit, každý má v sobě zlo a já to své zlo nechci probudit, ale cítím, že se měním. Nedokážu a NECHCI DOKÁZAT zmáčknout spoušť proti lidské bytosti. Rodičům jsem řekl, že se vrátím, dobře jsem věděl, že je to lež. Jenže, co jim máte říct? Už teď vím, že další den pro mě nezačne, vzpomínám, jak jsem hrával na mistrovství republiky šachy, dobře jsem věděl, že jediný špatný tah může být pro mě osudný a jen jedním neuváženým tahem mohu prohrát partii, průběh se nedá zvrátit, dobře teď vím, že svůj osud už teď zvrátit nedokážu. Prohrál jsem, teď už necítím vztek, jen prázdnotu a zoufalství. Jediná

možnost, jak zlo neprobudit, je ta, že zítřejší svítání bude to poslední, které uvidím. Zabij se, nezabiješ. Prohrál jsem.

Ondřej Topka, 12 let

Silly

Slyšela jsem kničet maminku. Mizivě jsem viděla, jak dostala další ránu holí.

Narodila jsem se v psi množárně, moje maminka byla čistokrevný husky. Můj pán ji měl jen proto, aby ji nechal porodit štěňata, a ty pak za těžké peníze prodal.

Jenomže maminka se jednou zkřížila s obyčejným pouličním voříškem. A tak jsem se narodila já, vlastně měla jsem i brášky a sestřičky. Už se moc nepamatuju, ale myslím, že nás bylo šest. Jo, určitě nás bylo šest.

Jelikož jsme nebyli čistokrevní, náš pán nás nemohl prodat. Proto nám říkal zmetci. Jednou vzal mé sourozence a odnesl je do sklepa. Nikdy jsem se nezajímala, jak nebo proč se vrátil už bez nich. Myslím, že mají hezký život, louku, milujícího páníčka, to, co já nikdy neměla.

Místo toho všeho sedím na ulici a velké dešťové kapky mě bouchají do čumáku. Kolem jezdí auta, někam spěchají, nemají čas na malý, chlupatý a umolousaný pytlíček ležící na kraji silnice. Myslím na maminku, jen mě chtěla zachránit před životem toulavého psa, jehož život závisí na tom, co lidé vyhodí do odpadkových košů a popelnic. Hlavou se mi honí snad tisíc otázek. Je maminka v pořádku? A jaký život asi mají moji sourozenci?

Najednou jsem zjistila, že na mě sahá lidská ruka. Vzala mě a zrovna ne jemně mě položila do kartonové krabice. Byli tam i jiní psi, všichni též toulaví. Ten chlap, kterému předtím patřila ta ruka, nás někam odnášel. Nepříjemně páchl alkoholem a kouřem z cigaret. Byl nešťastný. Všechna štěňata, co se mnou byla v krabici, měla nějaký příběh, ať už to byl příběh šťastný nebo smutný, něco mi říkalo, že to, co nás čeká, šťastné nebude. Naopak velmi temné.

Probudila jsem se v malém psím kotci. Bylo nás tu hodně, takže se nedalo skoro pohnout. Čekala bych, že když zavřete psa, bude kničet, štěkat a dělat všechno proto, aby se dostal ven. Tihle psi byli přesným opakem. Jen tak leželi namačkaní na sebe a čekali.

Nevím na co, ale když jsem se pořádně rozkoukala, zjistila jsem, že někteří psi na sobě mají dlouhé jizvy. Také jsem si všimla, že každý pes má na čele vyholené místo, kde má jakoby vytetované číslo.

„Chci pryč!“

„Voláš marně,“ ozval se hlas z vedlejšího kotce.

„K-k-kdo jsi?“ zeptala jsem se.

„Já? 78145.“

„To je tvé jméno? Zní hloupě.“

„Neboj, brzy dostaneš své číslo.“

Najednou se ozval další hlas: „Jo vyholí ti hlavu a...“

„Přestaň, 4875!“ okřikl ho první pes.

Ale ten cizí hlas pokračoval: „Tady to není pro takový štěňátko jako ty!“

Už jsem nechtěla poslouchat ani jednoho ani druhého, stočila jsem se do klubíčka a usnula spánkem beze snů.

V noci mě probudil hlas: „No tak, vstávej!“ Trhla jsem sebou, po chvíli jsem zjistila, že je to ten pes, s kterým jsem předtím mluvila.

„Poslouchej, víš vůbec, kde to jsi?“

„Ne,“ odpověděla jsem po pravdě.

„Jsi v testovacích laboratořích.“

„Nevím, o čem mluvíš.“

„Víš, když lidé vymyslí třeba nový šampon, vyzkouší ho nejdřív na nás. Kapou ti ho do očí, nutí tě ho jíst a pak v tobě vyvolávají zvracení... Ale to není ten důvod, proč jsem tě vzbudil. Víš, zítra už tu nebudu.“

„Proč?“ zeptala jsem se. „Už jsem starý a pokusy dělané na mně by mohly být nepřesné, tak se mě jednoduše zbaví.“

„To je ale ....“

„Mlčí!“ okřikl mě. „Víš, myslím, že každý živý tvor by měl mít jméno, ne číslo, jak jsi sama řekla, zní to hloupě. A tak jsem se rozhodl ti ho dát. Budeš se jmenovat...“ Ocas se mi rozklepal nadšením. Nemůžu se dočkat!

„Budeš Silly!“

„Cože! Silly! To ale znamená hloupý! Já přece nejsem hloupá!“

„Bud' ráda za to, co máš,“ řekl mi. Naštvaně jsem se stočila do klubíčka, když jsem se ráno vzbudila a ten starý pes tam nebyl, bylo mi líto, že jsem mu ani nepoděkovala.

Čas tu plynul pomalu, brzy jsem taky dostala své číslo: 5147, ostatní psi mi takhle říkali, ale já věděla, že doopravdy jsem Silly.

Brzy jsem pochopila, proč byli všichni tak zamlklí, oni totiž už dávno ztratili naději a jen v tichosti čekali na smrt.

Za těch pár dní, co jsem tu byla, jsem viděla obrázky pravého pekla. Někteří lidé o nás zvířatech říkají, že jsme monstra, nelítostné stvůry lačnící po krvi, ale já zjistila, že největší stvůrou nejsou tygři, panteré, medvědi nebo lvi, ale sami lidé.

I když to asi nemá cenu, věřím, že venku jsou lidé, co tohle zastaví, ty to můžeš změnit, ne já. I když vím, že to není pravda, věřím, že venku na mě čeká můj pán, co o mě bude láskyplně pečovat. Zdraví vás vaše Silly.

Ema Jagošová, 12 let

Přesmyčka

Sára si kreslila do sešitu, houpala se na židli a nedávala pozor. Právě měli hodinu dějepisu s paní učitelkou Rupíkovou. Sára si vždycky říkala, že vypadá nějak divně. Měla bledou pleť, šedé dlouhé vlasy a vypadala, jako by jí bylo přes sto let. Nosila černé šaty s červeným límcem a obří klobouk, který si nikdy nesundávala. Sára si toho ale moc nevšímalá.

V ten moment, kdy začalo zvonit, spadla Sára ze židle. Rupíková se na Sáru přísně podívala, přišla k ní a řekla: „Příště dávej pozor, Lorenová!“ Ostatní děti už byly dávno před třídou a čekaly, než jim učitelka dá svolení jít na oběd.

Rupíková se Sáře zdála jako normální učitelka, kromě těch divných věcí, které Rupíková dělala, až do dne, kdy se jí stala hodně divná věc. Sára se procházela po chodbě se žvýkačkou v puse a něco si broukala. Najednou do ní narazila Rupíková. „Omlouvám se,“ řekla Rupíková ve spěchu. Právě procházela kolem okna a prstem se omylem dotkla slunečního paprsku. „Krucipísek!“ řekla. Prst učitelky Lucie Rupíkové začal kouřit. „Počkejte!“ zavolala Sára na učitelku a běžela za ní. Zahnula za roh, ale nikde ji neviděla. Sáře to přišlo strašně divné a celý den jí to vrtalo hlavou.

Večer si pak řekla, že tomu musí přijít na kloub. Celý další den se nevěnovala učení, ale vymýšlela plán, jak zjistit více informací o své učitelce na dějepis, Rupíkové. Jejich poslední hodina byl dějepis, což bylo perfektní. Sára se rozhodla, že místo oběda bude Rupíkovou sledovat. Když Rupíková odcházela, Sára šla za ní.

Rupíková šla do školního sklepa a Sára pořád za ní. Když několikrát zahnuly doprava a několikrát doleva, objevily se před nimi mohutné dveře. Byly z tmavě hnědého dřeva ozdobené kovovými spirálkami a obrázky. Rupíková pořád něčím otáčela, jako kdyby to byl nějaký hlavolam, až najednou dveře cvakly a pak do nich vstoupila. Když Sára přitiskla ucho ke dveřím, slyšela nějaké mluvení. Po chvilce to i Sára zkusila otevřít, ale nic se nestalo.

Pak dveře cvakly. To nebyla Sára. Rupíková zase vycházela ven. Sára se rychle otočila, běžela zpátky nahoru a schovala se na dívčí záchody. Poté, co si Sára myslela, že je Rupíková pryč, vyšla ven a povzdychla si. Nemohla zjistit, co je Rupíková zač.

Pak tedy šla domů, aby se mohla pořádně vyspat. O půlnoci se Sára probudila a něco jí došlo. Vzala si kus zmačkaného papírku z nočního stolku a napsala na něj jméno Rupíková. Pak jí to docvaklo...Vždyť je to UPÍRKOVÁ!

Freesia May Suchý, 12 let

Hvězdné peří

Kdysi dávno, to se ještě po obloze proháněly starodávné větry a moře byla sladká, žily na světě dvě labutě. Nebyly však obyčejné. Byly překrásné. Jedna byla bělostná jako padlý sníh. Druhá svým vzhledem okouzlovala ještě víc. Její peří se třpytilo jako nejnádhernější démanty. Oslnivá havraní čern se odrážela v hladinách vod jako blyštivé onyxy a jeho krása oslepovala všechny živé tvory. Labutě měly překrásný vztah. Byla to družka s druhem a jejich vzájemné pouto bylo neskutečně silné. Každý večer spolu létaly nad krajinou a zářily jako dvě perly, černá a bílá.

Jednoho dne se ale stalo něco strašného. Černá labuť se rozhodla ještě před úsvitem proletět, aby si užila čerstvý vzduch a barvy probouzejícího se dne, které umí vykouzlit jen ranní obloha. Ale zaletěla moc daleko. Příliš daleko od svého druha, který by ji mohl ochránit. Když konečně dosedla na zem, uslyšela za sebou kroky. Byl to lovec, který ji chtěl zastřelit a její divukrásné peří prodat. Labuť se rychle vznesla a snažila se vystoupat do výšin, kam by šíp nedosáhl, ale bylo příliš pozdě. Lovec vystřelil a jeho šíp zasáhl černou labuť přímo do srdce. Ta však byla odhodlaná nedat svůj život jen tak. Nechtěla opustit svého druha. A tak letěla stále výš a výš, ale život z ní vytékal jako pramínek vody. Její slané slzy padaly do moří a osolily je. Labuť, plná zármutku a žalu, naposledy máchla křídly a začala klesat z hvězdných výšin dolů, zpátky na zem.

Doletěla však tak vysoko, že její nářek uslyšel samotný král Cefeus, vládce severní oblohy. Tomu bylo zmučené labutě líto. Sledoval její obrovské odhodlání a chuť žít. Rozhodl se ji zachránit. Zachytil ji a proměnil v překrásné souhvězdí Labutě. Její peří rozzářilo severní oblohu a proměnilo se v jiskřivé hvězdy. Každý, kdo od té chvíle pohlédl na oblohu, nemohl se vynadívát na tu krásu. Labuť byla Cefeovi velice vděčná za svůj život, ale její srdce bylo plné zármutku, protože truchlila po svém druhovi. Nevěděla však že ten vzhlíží každý večer k obloze a pozoruje, jak se pře-

krásně rozzáří pokaždé, když zajde slunce.

Bílá labuť však cítila obrovskou zlost na lovce, který postřelil její družku. Vznesla se a letěla vysoko, jak nejvýš dovedla, až k blyštivému souhvězdí Labutě, a tam spatřila Cefeův zámek. Byl čarokrásný, jeho safírová modř oslňovala její zraky. Poklonila se před králem a řekla mu: „Mocný Cefee, králi severní oblohy, přiletěla jsem za tebou až ze Země, abych ti mohla říct, jak moc truchlím po zářivé labuti. Nech mě být zase s ní, prosím, neboť jinak už nikdy nebudu šťastná. A potrestej zlého lovce, který to zavinil.“ Když Cefeus viděl, jak moc se bílá labuť pro svou družku trápí, rozhodl se jí pomoci. Podíval se na ni a pronesl: „Vyslov tedy, co chceš, a já ti přání splním.“ Labuť chtěla být nablízku své družce, hvězdné labuti, a tak si přála, aby byla cestou, po které by hvězdná labuť mohla kráčet. A tak ji Cefeus proměnil. Ne však v žádnou obyčejnou cestu, byla to cesta z hvězd. Rozprostřela se po celé obloze, aby po ní mohla hvězdná labuť kráčet. Dnes jí říkáme Mléčná dráha, právě díky barvě bílé labuti. Tak se obě labutě zase setkaly a dnes jsou překrásným důkazem lásky na hvězdné obloze, kde září stále bok po boku.

A ptáte se, jak vládce Severní oblohy potrestal zlého lovce? Proměnil ho v zajíce a od té doby na něj mocný Orion střílí své šípy, aby si lovec uvědomil, jaké to je. A Labuť, které se někdy říká Severní kříž, ukazuje lidem správnou cestu, cestu lásky a důvěry, aby si nevybrali tu, po které se vydal lovec.

Adriana Konečná, 13 let

Léto

Léto, dychtivé očekávání
Něžné doteky tě přivítají po těžkém dni

Léto, zvláště mrazivé
Prázdný dům, kde najdeš jen dlouhé chodby

Léto, nechápu proč
Proč stesk zaplavuje mé srdce jako nezřetelná vzpomínka

Léto, nedůležité
Už končí

Monika Kubíčková, 13 let

Cesta

Život je cesta kamení
a nástrah.
Na počátku je
zvědavost,
na konci
nic?
Žádný smutek?
Jen já,
tma a ticho?

– Ten, kdo je zvědavý.
Já vím.
Všechno je pryč.
Mami,
chybíš mi.
Kéž bych vprostřed toho všeho
dokázala kouzla,
aspoň na konci,
kde je každý krok,
každá stopa
překrytá pískem.

Kolik má člověk pokusů
hledat svou cestu
z mnohých?
Znovu?
Sám?
Prozářit duši shledáním,
připojit své kroky
a hledat
společně?
Ač nenajít smysl,
objevit sebe.

Stanislava Bumbová, 13 let

Východní fronta

Je 25. prosince 1943, 23:11. Jsou skoro dva dny po Štědrém dnu, ale jakékoliv známky míru jsou v nedohlednu. Němci i přes Vánoce bombardovali všechna naše města vzdálená až dvě stě kilometrů od fronty. Celé dny neslyšíme nic jiného než výstřely z děl a německé letouny pravidelně pořádající nálety. Slétávají se jak mouchy na..., krouží, bzučí a jsou otravné. I přes velký odpor Němců se blížíme k polským hranicím.

V hlavě si pořád převracím vzpomínky na nejděsivější bitvu, kterou jsem ve své T-34 zažil, byla to bitva o Stalingrad. Nedokážu nemyslet, moji kamarádi znovu a znovu umírají a já s tím nemůžu nic udělat. Je to to nejhnusnější a nejsmutnější, co můžete v životě zažít. Nikdy to nezmizí. Nikdo to nedokáže ospravedlnit.

Ale zpět k polským hranicím. Země rozevívá svá bezzubá ústa, němě křičí svou bolest, kterou jí způsobily naše i německé granáty. Každý kráter je jako vstup do pekla. Vraký tanků a letadel kvílí své rekviem. Projíždíme polem vraků a těl, která ještě nedávno měla jména, přání, sny a naděje, že tohle zvěrstvo snad brzy skončí. Slova mi nestačí, narážejí v mé hlavě jedno o druhé a nedaří se mi je zformovat do vět.

Vojáci leží jeden vedle druhého jako bratři, barva uniformy už nehraje roli. Ztuhlá těla pokrývá rychle sníh. Je jako hedvábná látka, která se snaží schovat to, co nikdo nechce vidět. Sníh se sype jako byste roztrhli peřinu, velké hutné vločky halí krajinu před námi do bílé tmy. Vidíme sotva metr před sebe. Máme nepříjemný pocit z toho, že nás někdo může vidět. My jeho ale ne. Jsme jako zajatci vlastního tanku, zajatci zimy, zajatci války, zajatci ideologie, zajatci nelidskosti... Zajatci...

Vojtěch Vlášek, 14 let

Dobré ráno

„Ale mami, já nechci jít spát, já se bojím,“ nekontrolovatelně vzlykal malý chlapec a tisknul se ke své mamince.

„Ne, Toby, každý musí spát, přestaň si vymýšlet a hybaj do postele!“ zavelela maminka. Situace byla čím dál vypjatější a atmosféra v obývacím pokoji nepříjemně houstla.

„Mami, prosím, já nechci, maminko, nechci tam, prosím!“ mumlal Toby vysokým, úzkostným polohlasem. Ona ale neměla dnes zrovna přešlápět trpělivosti, a tak poslala svého syna spát rázněji. Možná při tom zvedla hlas, třeba i zakřičela, ale Toby v tu ránu zmlkl a s tichým vzlykáním se rozběhl do svého pokoje. Když to nejde po dobrém, tak to půjde po zlém, ne? Je mu devět a musí mít dostatek spánku, nedá se holt nic dělat.

Toby padl do postele, zachumlal se do peřiny a tiše brečel. Srdce se mu svíralo, třásl se, potil a jediné, po čem toužil, bylo mámi no objetí. Neprožíval si právě nic menšího než panickou ataku. Ty teď byly znepokojivě časté. Po tvářičkách mu stékaly slzy, nechtěl jít spát. Udělal by cokoli, aby nemusel. A to proto, že věděl, že za zavřenými víčky na něj čeká noční můra. Už ho láká na vidinu sladkého, přesladkého spánku, který pak pokaždé zhořkne v nechutnou slátaninu čiré hrůzy a znechucení. Propadnout se do říše snů znamenalo zřítit se TAM. A cesta zpět není jednoduchá a její brány se otevírají jen zřídka.

Stejně, jako se to stalo včera i předevčírem a stane se to zítra i pozítří, bylo to i dnes. Jakmile usnul ve své měkké, teplé postýlce, probudil se na tvrdé, chladné matraci se starou, zatuchlou dekou v polorozpadlé chatrči o jedné místnosti, jež postrádala barvy. Naproti posteli byla jen dvě čtvercová okna beze skel a mezi nimi dveře. Probudil se v noční můře.

Ležel v posteli a snažil se nepozvracet se. Tady trávil každíčkou noc v nesnesitelných záchvatech úzkosti a strachu. Jednou se okny do místnosti rvaly tisíce drobných i obrovských chlupatých pavouků, jindy zpod postele vylézaly stovky různobarevných hadů

a plazily se po celé místnosti, jednou Toby musel poslouchat desítky hlasů ječících v bolestné agónii. Každou noc pro něj byla přichystána nová show, jíž musel přihlížet do té doby, dokud na shnilé matraci znovu neusnul a neprobudil se doma ve svém pokoji. Jedna noční měra za druhou každou noc poslední měsíce, možná i roky.

Jinak tomu nebylo ani dnes, kdy se Toby v křečích strachu bálil do deky a čekal, co se bude dít. Úzkost narůstala, bylo to ještě horší než obvykle, nejspíše kvůli hádce s maminkou. Zavřel pevně oči a snažil se usnout a dostat se z tohoto prazvláštního místa dřív, než se něco stane. Chvíli se opravdu nic nedělo, když se na jednu teplota v místnosti snížila tak o šest nebo sedm stupňů a zvenku se ozvalo uši drásající skřípění. Toby, snaže se skrze slzy zjistit, co se děje, spatřil v okně stát postavu, jejíž obličej nikdy z paměti nevymaže. Vypadal jako politý kyselinou, rozkládající se po dlouhá léta nebo sežehnutý plameny pekelnými, zkrátka znetvořený do hrůzných, nechutných tvarů. Svými zuby vydával onen ohavný zvuk a očima zjevně postrádajícíma zorničky zíral bez sebemenšího pohybu přímo na něj.

Malého chlapce jako by chytila železná ruka úzkosti a sevřela mu hrudník zvířecí silou, což mělo za následek to, že se mu obrátil žaludek a vyzvracel se vedle postele. A to všechno ještě předtím, než do místnosti oknem pomalu, ale jistě dorazil hnilobný pach a ještě větší chlad, který už byl téměř k nevydržení. Tobyho oči se znenadání opět zalily slzami, avšak jakmile si je protřel, postava byla ta tam. Železná ruka se znovu zařala v pěst svírající hrud' malého chlapce, a to ještě silněji než předtím. Zčistajasna ho však do nosu udeřil smrad, až ho téměř omráčil. V tu chvíli se přímo u postele začala vynořovat ona postava a hleděla přitom do Tobyho tváře z takové blízkosti, že strnul hrůzou snad na celou minutu. Všechna ta úzkost, panika, bezmoc a znechucení se proměnily v jednu jedinou věc, touhu utéct. Toby vystřelil z postele rychlostí, o níž netušil, že se jí dá dosáhnout, a vůbec poprvé vyběhl z chatrče.

Nic neviděl, neslyšel, nepřemýšlel, necítil nic jiného než instinkt,

který právě zuřivě křičel, aby utíkal seč může. Po nemalé chvíli se zastavil, jelikož mu docházel dech a srdce bilo, div nevyskočilo z těla. Lehli si na zem a uvědomil si, kde vlastně je. Všude kolem něj stály jen kmeny vysokých černých stromů kompletně bez větví, s nimiž silně kontrastovala nepřírozeně bílá mlha, v níž se špičky stromů dokonale ztrácely. Stromy stály v řadách za sebou jako vojáci a jejich kůra byla hladká a uhně černá. I přesto, že se tento les zdál nepochybně fascinující, Toby ještě vleže na zemi zavřel oči ve snaze usnout. Ale jakmile nechal svá víčka spadnout, cítil, že je něco v nepořádku. Po dlouhých minutách, možná i hodinách snažení mu totiž došlo, že jediné místo, na němž je možné usnout a vrátit se domů, je postel v chatrči. A nyní si uvědomil další poměrně nemilou skutečnost. V husté mlze nedokáže říct, odkud přiběhl, ani kde ona chatrč vlastně je.

Zajímavé, jak se najednou tak hojně užívaná věta „dobré ráno“ jevila jako krásný, nedosažitelný sen...

Veronika Paurová, 14 let

Jihočeský úsměv

2023

zvláštní
uznání

Marocké haiku

mám v očích písek
a mám ukrutnou žízeň
deru se pouští

fata morgána
v dlaních starého muže
usíná skriven

ó mocná poušti
v tekutých píscích
oázy mizí

cílem je Mekka
avšak cesta je dlouhá
musíš vytrvat

ta mystická zem
zakryta rouškou noci
ale ty hvězdy

koráby pouště
létající koberec
pod Aladinem

v úzkých uličkách
prastaré Medíny zní
pohádky a hlad

princi z Persie
zachraň Šeherezádu
odměním se ti

arabské noci
na ohni mátový čaj
v něm velbloudí trus

zahnuté dýky
tváře ukryté v šátcích
hlasy Sahary

noční tržiště
koření, fíky, datle
kardamom voní

stará mešita
muslimská modlitebna
klečící stařec

cukrové věže
marockých minaretů
tají ve větru

tureckým medem
nepohrdne ani on
zaklínač hadů

Vojtěch Černý, 14 let

Čtyři sta devadesát čtyři dnů, přesně tak dlouho jsem neviděla ty nejdůležitější lidi svého života. A obávám se, že je zase hodně dlouhou dobu neuvidím.

Dlouho očekávaný sen se konečně stal skutečností.

„Byla jsem / jsem na Ukrajině“, fráze, kterou chtějí říct všichni Ukrajinci, kteří nejsou doma.

Prvního července, můj první den na Ukrajině... můj byt, můj pokoj, můj jazyk, moje rodina, moje kamarádky, můj první vzdušný poplach, řev sirény, který našťěstí zkazil jenom spánek, ale ne emoce (radost ze setkání), ne zážitky.

Byly to nejlepší dny, hodiny, minuty, sekundy, kdy jsem opravdu pochopila význam slova štěstí, bezbřehé, intenzivní, téměř nepopsatelné. Všechny plány, sny se uskutečnily. Nevěřím tomu, že jsem to stihla... Takže všechno potřebuje čas? Někdy to jsou jen dny, ale jindy to jsou měsíce, nebo dokonce léta. To čekání.

Musíme se naučit cenit si toho, co máme, napadá mě slovo pokora. Protože to úplně obyčejné a všední se může v pouhém okamžiku stát snem, který se zdá nedosažitelný. Přespávačky u kamarádek, kavárny, procházky pěšky nebo výlet na kole, pusy, objetí a mnoho dalších obyčejností... Čekala jsem čtyři sta devadesát čtyři dnů.

Stihla jsem všechno, co jsem si plánovala. Piknik podle barvy, přespávání u kamarádky, rodinu, oblíbenou restauraci, otisk rukou na plátně, nákup, společné vaření s kamarádkou, posezení v restauraci s dalšími členy vlastní rodiny.

Nejdůležitější je, že stát žije dál, ale nikdy už to nebude stejné jako dřív. Bohužel si všichni zvykli, že každý den slyší sirény, schovávají se před střelami, čtou negativní zprávy, vidí rakety, unavené vojáky, kteří jedou domů. Je to celkově depresivní, ale stát se nevzdává, lidi se nevzdávají, snaží se žít co nejvíc normálně. Někdo už se ani nevzbudí, když v noci zazní siréna.

V divadle hrají nové premiéry známých ukrajinských spisova-

telů a v kinech běží nové filmy. Mládež buď začíná podnikat, nebo studuje ještě další školu. Teď je jednodušší někam jet a lidé toho využívají, cestují, učí se v zahraničí, vdávají se, berou si cizince, pracují v cizině. Někteří se naučili žít „tady a teď“. Riskují, všechno dělají včas, protože „pak“ už by to stihnout nemuseli.

Čtyři sta devadesát čtyři dnů... Dokážeš si teď alespoň trochu představit, jaké je to být Ukrajinka?

Myroslava Varchenko, 14 let

Jihočeský úsměv

2023

další
vybrané práce

Šnek

Šnečku, šnečku, vystrč růžky,
koukáš divně na ty nůžky.
Něco se tu přece chystá!
Nejsi přece optimista.

Lukáš Hulan, 10 let

Dívka s copánky

A už je to tady. Nový školní rok začal a já si ani ty letní prázdniny nestačila užít. To bude zase hrůza. Jsem zvědavá, co si na mě letos Petra s Nikolou vymyslí za pomluvy a škádlení. Loni mi sebraly bačkory a hodily je do záchodu, sešit s domácím úkolem mi polily limonádou, a když mi někdo hodil do vlasů nenápadně žvýkačku, tak po celé škole rozhlásily, že mě cestou do školy přepadla bandička mývalů a hodili mě do popelnice. No, moc se nesmějte. Být šikanovaná není nic příjemného.

Konečně se po dlouhém výkladu paní ředitelky, který se koná na školní zahradě, otevrou dveře a pustí nás dovnitř. Vejdu do naší třídy a čekám, kde zbyde místo. Ani se nesnažím myslet na to, že by na mě zbyl spolusedící, protože vím, že to každý rok dopadne stejně. A taky že dopadlo. Pátý rok bez souseda, pátý rok v samostatné lavici úplně vzadu a pátý rok obklopená posměchem ostatních dětí.

„Hele, černá vráno,“ ozve se za mými zády a já vím, že je to Nikola, která si nemohla ani první školní den odpustit bez posmívání mým černým vlasů. „Poslouchej, stýskalo se mi po tobě,“ řekne. „Vážně?“ Otočím se a na tváři se mi vykouzlí úsměv. Po celé třídě se ozve smích. Připadám si jako jediné dítě na světě, které si prochází šikanou. Paní učitelka vejde do třídy a celou třídu tím umlčí. Kupodivu nás všech místo toho, aby začala popisovat školní řád a u každého slova nás zkoušet z češtiny, usměje se na nás a potichoučku prohlásí: „Moje milovaná zlatíčka, ach, jak jste vyrostla. Musím vám oznámit jednu důležitou novinu. Vím, že to pro vás může být ze začátku těžké, ale letos konečně využijeme prázdné místo u Viktorky v lavici. Chtěla bych vám představit vaši novou spolužačku Adélku.“

Když se nám s koktavostí představuje, vůbec neposlouchám a raději pozoruju oknem ptáky, co si jen tak sedí na větvi jabloně ve školní zahradě. Když si ke mně přisedne, usměje se. Půlku zubů si musela vyrazit někde na hřišti a vlasy si nečesala snad týden.

Ten její úsměv ignoruju. Kupodivu se neurazí, ale jen si sedne a radostně poslouchá. Když vyprávím dětem, co jsem dělala o prázdninách, všichni se tomu jen tak ze srandy smějí. „Já bych do zoo ve Vídni jet nechtěla. Máma říkala, že tam jednou k medvědům spadlo děcko,“ vykřikla Terka. „Táta povídal, že Mikulov je na Moravě a že si tam dělají srandu z Pražáků, a můj táta je Pražák,“ skákal mi do řeči Tomáš.

Na obědě mě čeká ještě pár sprostých nadávek a pak zamířím rovnou domů. To, co ale uvidím, mě velice překvapí. Předemnou stojí ředitelka školy a nadává na holku, která se houpe na větvi té jabloně a cpe se jablky. Vždyť to je... Adéla! „Hned polez dolů, mladá dámo!“ volala na ni paní ředitelka. Ta jí ale s plnou pusou odpoví: „Když já si chtěla jen dát svůj oběd.“ - „Cože?“ - „No, víte, když je jídlo v jídelně nepoživatelné. A přitom ty kuchařky jsou tak hodný. Ta jedna mi říkala, že prý má doma osmnáct koček a že je nemá jak uživit, když jste jim snížili měsíční plat. Proto vám poradím tři věci: zaprvé, zvyšte kuchařkám plat! Zadruhé, změňte dodavatele surovin, protože tenhle vyprodává prošlé suroviny kvůli tomu, že chcete to nejlevnější. A zatřetí, dávejte do jídelníčku jídla poživatelná a ta, která jsou pro děti, jinak si přiotrávíte všechny studenty.“

Adéla měla pravdu. Viki by raději obědvala v popelnici než ve školní jídelně. Každý, kdo mohl, tak obědval doma nebo v klidových zónách, kam si vzali nějaké studené jídlo. Viki patří zrovna k těm, co buď školní jídelna nebo nic. „Hele, mladá dámo, přestaň se mi plést do šéfování, jasan? Ale jestli tě to tak zajímá, tak to jídlo je nejkvalitnější na trhu a kvůli té kvalitě má škola méně peněz, ale plat jsem nesnížila a pohybuje se okolo doporučení expertů. A ten jídelníček tak být musí, to bych chtěla změnit i já, ale nejde to. S tím nic nenaděláme ani já ani ty.“

Adéla už měla tak ulepené rty, že nemohla mluvit. Když se jí to podařilo, spustila na ředitelku: „No teda, jak chcete, říďo, ale když to moji rodiče platí, tak to znamená, že mám právo se ve škole naobědvat. A protože je tahle jabloň na školním

pozemku, nemáte mě co vyhánět.“ Ředitelka už toho měla dost. Jelikož ale byla ředitelka, vlastním jménem Christine Anna Malá (rozená Vysoká), známá tím, že svůj vztek dávala najevo tak, že mluvila něžňounkým hláskem, všichni okolo se museli otočit.

„Mladá dámo, hned první den ve škole a poznámka od ředitele? Můžeš být ráda, že tě rovnou nevyhodím. A teď slez, nebo zavolám tvým rodičům.“ Když ředitelka odejde, Adéla sleze dolů. Obě dvě se začneme tlemit jako blázni. Jsem s ní celý den a vůbec se mi nechce domů. Řekla mi, že už bydlela snad ve všech zemích světa a že v Česku snad třikrát. Nakonec se z nás stanou nejlepší kamarádky a naši rodiče se skamarádí také. Jsme spolu každý den, i když jsme nemocné. Ve škole nám říkají „praštěná dvojka“ a Petra s Nikolou mě přestaly šikanovat, protože je Adéla tak dlouho provokovala, až je to přestalo bavit.

Ale něco se mi stále honí hlavou. Jsou to její zrzavé vlasy podobající se žitu. Nosí je pořád spletené do copánků. Ale nejlepší je, že spolu budeme celé léto! Všechny dovolené si užíváme na plné pecky! Už se nemůžu dočkat, až se ve škole s Adélou pochlubíme. Jenže moje nápady se najednou rozplynou. Poslední den prázdnin jdu k Adéle a před jejich domem stojí stěhováci s vozem narvaným až k prasknutí. Adéla sedí ve dveřích s jiným úsměvem než jindy.

„Adélo, co má tohle znamenat?“ – „Omlouvám se, Viki. Měla jsem ti to říct dřív. Budeme se stěhovat. Asi někam na jih Austrálie, tam už jsem byla snad pětkrát.“ Pak zašátrá v kapse a vytáhne dva krásné přívěsky. „Jeden je pro tebe a druhý pro mě. Bude nás spojovat navždy. Musím už jít. Ahoj!“ Obejme mě a zmizí v autě. To zmizí v mlze.

Do očí mi vhrknou slzy. Ale nikdy nezapomenu na holku, co mě vytáhla ze šikany. Nezapomenu na dívku s copánky!!

Lucie Gabrielová, 11 let

Ptáček

Chtěla bych vám vyprávět příběh, který se stal před dávnými a dávnými lety v jedné malé nedaleké vesničce.

Příběh vypráví o malé holčičce jménem Modřenka, která dostala jméno podle svých krásných modrých očí. Modřenka žila v sirotčinci. Její rodiče zemřeli, ještě když byla malé děvčátko. Často ráda chodila do lesa. Hrála si tam, pozorovala zvířátka a představovala si, jak zpívá a tančí s víly. Netušila však, že víly kolem ní skutečně byly a nenápadně ji sledovaly. Líbilo se jim, že i když Modřenka toho sama nikdy moc neměla, vždy se ráda podělila s ptáčky a ostatními zvířátky i o to málo jídla, co měla. Víly přemýšlely, jak jí ulehčit život a rozhodly se, že bude nejlepší, když Modřenku přijmou mezi sebe do lesního království.

O Svatojánské noci, kdy kouzla jsou nejmocnější a měsíční svit poslal na les čarovné paprsky, se začaly dít věci. V mechu se třpytily kapky rosy, vzduchem voněly bylinky, lesní kapradí rozkvétalo čarovným květem, vítr roztančil koruny stromů.

V tu samou chvíli spící Modřenku probudil vzdálený zpěv z lesa. Neváhala ani chvíli, vylezla ze své postýlky a utíkala za zpěvem. Čím víc se přibližovala, tím víc začala s úžasem vnímat, co se najednou s lesem děje. A pak přišel ten nejkouzelnější okamžik. Víly, o kterých Modřenka jenom snila, se jí najednou zjevily v celé své kráse. Vzaly překvapenou Modřenku za ruce, vznesly se s ní do korun stromů, kde spolu s ptáčky začaly tančit a zpívat. Modřenka byla šťastná a pomyslela si: „Kdybych tak mohla být ptáčkem.“ A víly jí její přání splnily.

Pokud se i dnes projdete tím lesem, budete tiše a pozorně poslouchat, uslyšíte nádherný zpěv Modřenky a lesních víl.

Veronika Švehlová, 12 let

Víc než 120 minut

Pomalou se plnily tribuny obrovského stadionu. Snad skoro všichni křičeli, i když do čtvrtfinálového zápasu MS žen 2023 Francie versus Austrálie zbývalo ještě 45 minut.

Bylo jasné, že v Brisbane byly favoritkami Francouzky, reprezentantky Austrálie však měly také nemalou výhodu. Více než 50 000 domácích fanoušků je hnalo dopředu. Já jsem mezi ně patřil také. Atmosféra se dala krájet. A poté, co fotbalistky obou družstev vstoupily na trávník, stadion praskal ve švech a já mohl být svědkem ohromujícího řevu.

Konečně přišel na řadu hvizd a zápas začal. Mohl jsem sledovat velmi napínavý zápas. Francie sice byla lepší, ale i Australanky si vytvářely šance. Fanoušci šíleli. Hra se přelévala ze strany na stranu. Diváci se chvílemi radovali, pak nadávali, tleskali, vzdychali, no, prostě prvnímu poločasu chyběla pouze jedna věc. Po pětačtyřiceti minutách byl stav bezgólový 0:0.

Po krátké přestávce se vrátily fotbalistky na zelený pažit. A na začátku druhé půle to vypadalo podobně jako s první. Divákům se měnila tvář snad každých třicet sekund, ale branka žádná. Jenže pak to přišlo. Kolem šedesáté minuty si Francie vybojovala rohový kop. Nervózně jsem sledoval kroucený centr do šestnáctiky, hlavičku kapitánky Francie a bohužel i rozvlnění sítě. Celý stadion ztichl, naopak hrstka francouzských přihlížejcích najednou ožila. Rozhodčí ale ukázala, že celou situaci zkontroluje u videa. Rozhořel se ve mně plamínek naděje. A poté, co zdvihla ruku na znamení ofsajdu, tvořil se v mém těle obrovský požár. Skóre tedy bylo stále 0:0.

Jenže po tomto byla Austrálie na koni. Na francouzskou bránu šla jedna střela za druhou. Brankářka Francie ale vše zlikvidovala, a tak bylo jasné, že tento zápas bude ještě o mnoho napínavější. Už od startu bylo znát, že sil už moc nezbyvá. Ale jásání diváků neustávalo. Zdálo se, že stadion každou chvílí spadne. Jenže i po prodloužení zápasu chyběl uznaný gól. A proto přišlo

na penaltový rozstřel.

Nervozita stoupala. Já rozhodně nebyl výjimkou. První čtyři hráčky na obou stranách svou penaltu nekompromisně proměnily. Přišla řada na pátou sérii. Stadion ztichl. Na fotbalistku reprezentující Francii doléhal tlak. Po chvíli se rozeběhla, vykopala balon směrem vpřed a sledovala brankářku, jak skáče po míči, natahuje ruku a chytá míč do náruče.

Fanoušci jásalí. Věděli, že teď stačí proměnit a Austrálie se poprvé dostane do semifinále MS žen. Australanka si stavěla balon. Gólmanka věděla, že teď musí chytit. Míč se dal do pohybu a také skvělý zákrok. Fanoušci teď naopak byli smutní. A já také.

Novou sérii znovu začala Francie a... znovu neúspěšně! Opět jsem se radoval, ale ne na dlouho. Austrálie také nevstřelila branku a dala Francii ještě šanci. Znovu se k puntíku postavila Francouzka. Chtěla konečně překonat australskou brankářku. Rozeběhla se, koplá do míče a opět se ten kulatý nesmysl objevil v rukavicích! Fanoušci doufali, že teď už Austrálie šanci využije. Australská fotbalistka přišla před branku. Položila míč. Poodešla. Nadechla se a vydechla. Začala se přibližovat. V tu chvíli bylo hrobové ticho. Napřáhla se a vystřelila.

Gólmanka tentokrát neodhadla směr střely a byl konec! Austrálie zvítězila!!! Celý stadion jásal, výskal, skákal, tleskal a já byl mezi nimi. A bylo jasné, že na tento zápas Austrálie dlouho nezapomene.

Vít Syrovátka, 13 let

Červená Karkulka aneb Pohádka trochu jinak

Určitě už každý z vás slyšel pohádku O Červené Karkulce. Ale řekl vám někdy někdo, jak se to odehrálo doopravdy? Že možná vlk nebyl ten, kdo měl na konci pohádky nacpané břicho? Pokud to nevíte, tak pozorně poslouchejte.

Byla jednou jedna holčička. Chodívala ráda oblečená do červené, a proto jí začali říkat Červená Karkulka.

Jednou byla poslána maminkou, aby babičce donesla nějaké dobroty k jejímu svátku. Dívka se tedy vydala na cestu, i když se jí vlastně vůbec nechtělo, protože byla trochu lenivá a rozmazlená.

Procházela lesem a narazila při své toulavé chůzi na nádherně vonící a barvami hýřící květiny. Sedla si a začala si z nich plést věneček. Tehdy to dívky ještě uměly. Po chvíli jí ale trochu vyhládllo. Otevřela košíček plný dobrot, vzala si jedno červené jablíčko a pustila se do něj. „Babička si toho určitě ani nevšimne,“ pomyslila si dívka. Mlsná ji ale stále honila, a tak vytáhla kousek koláče, který ji svou vůní a chutí tak zaujal, že postupně snědla všechny další kousky. „Co teď?“ pomyslila si, když si uvědomila, že košíček je úplně prázdný. „Tohle prostě nemohu takhle nechat.“ Přemýšlela tak dlouho, až konečně dostala zvláštní nápad. Rázem měla vše připraveno a vyšla směrem k babiččině chaloupce.

Převlečená za příšernou lesní obludu z větví a listí skočila přímo do babiččiny světnice. „Bože můj, vlk!“ vyjekla babička a upadla do mdlob. To víte, i Karkulka se podivila tomu, že se jí podařilo babičku tak polekat a že ji pokládala za vlka. Ale nechala to být, řekla si, že staří lidé už hůře vidí. Vlastně se jí to i hodilo do krámu. Sebrala všechny síly a uložila babičku do postele. Uspořádala vše tak, aby to vypadalo co nejvěrohodněji. Teď stačilo počkat, až se milá babička probudí ze mdlob.

Po chvíli začala mít holčička strach, neboť babička si dávala s probuzením načas. Naštěstí se ale nakonec probrala a naslouchala své vnučce. „Babičko, babičko! Já jsem tak ráda,

že jsi v pořádku!“ Následně jí Karkulka začala vyprávět náš známý příběh tak, jak si ho z dětství pamatujeme všichni. Jak vlk potkal Karkulku, sežral babičku, poté i Karkulku, jak je myslivec zachránil a z břicha vyskočila živá a nedotknutá babička i Karkulka, a jak potom myslivec hodil vlka s břichem plným kamení do potoka. „Ty jsi mi ale statečná děvenka,“ pochválila ji babička a pohostila ji dětským vínem a čerstvě upečenou bábovkou.

Od té doby musela Karkulka stále lhát a vyprávět ten náš známý příběh, nikdy nikomu nemohla říct pravdu. Všichni ji pokládali za hrdinku.

Vy si jistě říkáte: „Co je tohle za popletenou pohádku?“ Je to jednoduché. V každé pohádce přece můžeme najít nějaké ponaučení. Přemýšlejte tedy a poučte se, že ne vždy máte hned všemu věřit. Protože, kdo kdy slyšel, aby vlk někoho sežral, a přitom ho vůbec pečlivě nerozžvýkal a nerozkousal?

Tak takhle to bylo doopravdy.

Markéta Dychtlová, 14 let

Kouzelné odpoledne

Bylo pondělní odpoledne, ve třídě nás bylo jenom pár, protože naše škola uspořádala exkurzi do Anglie. Na mě nezbylo místo v autobusu. Byl jsem našťvaný. Hodně jsem se těšil do studia Harryho Pottera a na London Eye. Otráveně jsem se koukal z okna a čekal, až mě spasí poslední zvonění.

Konečně zazvonil zvonek, všichni se rychle zvedli a běželi na oběd. Já musel ještě pozavírat okna, zase budu poslední!... A v tu dobu se zabouchly dveře. Prásk! Než jsem se stihl ozvat, už zacinkaly klíče naší paní učitelky. A jak rychle zacinkaly, tak rychle se jejich zvuk i kroky paní učitelky vzdalovaly. Za nimi bylo jen páteční školní kluboké ticho.

Zůstal jsem sám a zamčený. Mobil byl vybitý. Nezbylo než křičet, i když jsem řval jako pavián, nikdo mě neslyšel. Máme starou školu s tlustými zdmi, bylo to marné, nic nebylo slyšet. Sedl jsem si, přemítal, co dál. Patrně dost usilovně, možná jsem si i trochu zdřímnul, zdálo se mi, že už se začalo stmívat. Úplně v zadní lavici se pohnula židle, já se lekl a cukl sebou. Byl jsem unavený, není divu, že se mi něco zdálo. Po chvilce se ale pohnula celá lavice a já začal panikařit. Vylezl jsem na parapet. Jen co jsem se přesunul, všechny věci se začaly pohybovat po třídě. Ze skříňky začaly padat knížky. Knížky se otvíraly a uvnitř byly velké zuby, začaly poskakovat po třídě. Z okna jsem omylem shodil kytku a ozval se neuvěřitelný výkřik, který ukončila jedna z knížek tím, že celou kytku i s květináčem snědla. Neskutečně jsem se bál, ale seděl jsem jako zkamenělý a jen zíral... Po chvíli všechny židle, lavice, skříňky a knížky skákaly zpátky na svoje místa. Já se rozbřečel...

I naše škola vypadala jako ta v Bradavicích.. Jak jen tohle dopadne? Už jsem nevěřil v dobrý konec.

V tu dobu jsem slyšel cinkání a docvaklo mi, že by to mohly být klíče. Seskočil jsem z okna a rozběhl jsem se ke dveřím a začal jsem bušit na dveře. Tady jsem!! Dveře se s vrzáním otevřely

a tam stála paní uklízečka. „Co tady děláš?“ S radostí jsem jí vběhl skoro do náručí, přestože uklízečky nemám rád, a zase začal brečet. Chtěl jsem jí ukázat knihy se zuby, ale po zubech ani památka. Uznala akorát, že tu chybí kytky. Ještě mě stačila napomenout, abych mazal domů a příště nevymýšlel nesmysly.

Šel jsem rád, ale hlavou mi táhly podivné myšlenky. Co se to stalo?

Doma jsem to říkal mamce. Ta mě uklidňovala, že se mi to jenom zdálo. Jen já vím, že to sen nebyl. Když se vrátil zbytek třídy z Anglie, tak jsem to vyprávěl, nikdo mi to ale nevěřil, i když jsem si vzpomněl, že jedna lavice odřela lino ve třídě, a ukazoval to, ale i tak mi nikdo i přes jasný důkaz nevěřil.

Už jsem nikdy víc raději o tom neříkal, aby si nemysleli, že jsem divný. Raději jsem se vyptával, jak se jim líbilo. Když ukazovali fotky ze studia Harryho Pottera, byla tam kniha s velkými zuby. Stejná, jako jsem viděl ten večer, a dokonce i kytky, která ječela.

Blesklo mi hlavou, prožil jsem noc jako Harry Potter.

Jan Maruška, 14 let

Obsah
Jihočeský úsměv
2023

Úvodní slovo

Vítězné práce

<i>Gabriela Pospíšilová</i>	7
<i>Tereza Literáková</i>	9
<i>Ondřej Topka</i>	12
<i>Ema Jagošová</i>	14
<i>Freesia May Suchý</i>	17
<i>Adriana Konečná</i>	19
<i>Monika Kubíčková</i>	21
<i>Stanislava Bumbová</i>	22
<i>Vojtěch Vlášek</i>	23
<i>Veronika Paurová</i>	24

Zvláštní uznání

<i>Vojtěch Černý</i>	29
<i>Myroslava Varchenko</i>	30

Další vybrané práce

<i>Lukáš Hulan</i>	35
<i>Lucie Gabrielová</i>	36
<i>Veronika Švehlová</i>	39
<i>Vít Syrovátka</i>	40
<i>Markéta Dychtlová</i>	42
<i>Jan Maruška</i>	44

**JIHOČESKÝ KLUB
OBCE SPISOVATELŮ**

**Jihočeská
vědecká
knihovna**

v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj